

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor práce: Bc. Petra Stodůlková

Název práce: Stav kognitivních funkcí ve vztahu k oprávnění řízení motorových vozidel u seniorů

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Jaromíra Uhlířová

Akademický rok: 2017/2018

1. Přehlednost a členění práce

Studentka zpracovává kvantitativní výzkumnou práci (i když v abstraktu omylem uvádí, že se jedná o kvalitativní práci), která je tradičně členěna na teoretickou a praktickou část. Práce je členěna do jednotlivých kapitol a podkapitol. Snad jedinou výtkou k členění textu je oddělení a označení podkapitol druhého stupně, kde chybí mezera a je zvolen stejný typ a velikost písma jako v označení podkapitoly nadřazené což nepůsobí graficky zcela přehledně. V práci nechybí žádná část.

2. Formální náležitosti práce

Práce má celkově 68 stran bez příloh, teoretická část s úvodem činí 35 stran, praktická část 22 stran, diskuze 9 stran a závěr 2 strany. V práci nejsou ve vyšší míře patrné překlepy nebo gramatické chyby, práce je psána odborným jazykem. Formátování splňuje zadání, studentka uvádí několik obrázků, grafů a tabulek. Pouze obrázky v přílohách nejsou vždy zcela v dobré kvalitě, jsou rozmazané a popisek přílohy č. 7 a 8 je zaměněn. V textu je někdy na můj vkus mnoho zkratk, ale studentka správně zařadila do práce seznam použitých zkratk. **Citační norma bohužel není zcela dodržena** – studentka uvádí odkazy citací v textu, které nejsou dohledatelné v seznamu literatury. Takto **chybí poměrně velké množství odkazů**, zvláště v prvních kapitolách, ale i v průběhu celé práce a jedná se především o tuzemské autory např. Mátl a Mátlová 2015, Jiráček et al. 2013, Papoušek 2010, Štikar et al 2007, Canadian automobile Association, Svěčená 2007, Havlík 2016, Lamperová 2017, Vojířová 2007, Haškovcová 2010, Ulrichová 2011, Hokinová, Zbranková a Holubcová 2017 a možná i další. Naopak v seznamu jsou některé citace, na něž nenacházím odkaz v textu např. Hátlová 2010, Hanspal a Fisher 1991. **V citování je řada chyb.** Některé citace nesouhlasí v textu se seznamem, např. studentka v seznamu uvádí prvního autora et al. a v textu jsou uvedeni všichni autoři nebo se jedná o monografii např. Lee 2016, Anstey, Kulišťák. Pokud má autor více použitých publikací neřadí je podle stáří (např. Bartoš) a drobné chyby jsou i u zdrojů od stejného autora ve stejný rok. Nesprávně používá v odkazování zkratky (např. AOTA). Někde chybí u odkazu v textu rok vydání publikace. Studentka chybí ve formátu citací v seznamu literatury, zvláště v používání kurzívy dle typu citovaného dokumentu.

3. Cíl práce

Cíle jsou jasně definovány a splněny v rámci předložené práce. Studentka pro splnění cílu stanovila výzkumné hypotézy, které statisticky ověřuje.

4. Přehled problematiky

Studentka v práci využívá 112 citovaných zdrojů ale jak jsem psala výše, řada zdrojů není uvedena), 40 českých a zbytek cizojazyčných – psaných v anglickém jazyce. Rozsah uváděné literatury je dostatečný pro diplomovou práci. Studentka se zabývá tématem řízení motorových vozidel osobami seniorského věku a vtažením k hodnocení kognitivních funkcí. Proto i v teoretické části věnuje prostor popisu seniorů jako řidičů, systému hodnocení a legislativě v České republice, přináší přehled využívaných hodnotících nástrojů pro kognitivní funkce v ČR a v zahraničí. Naznačuje i roli ergoterapeuta v této

oblasti. Práce představuje také zcela nové kognitivní testy. Studentka poznatky parafrázuje a prezentuje v logických celcích. **Teoretická část je zpracována velmi pěkně** a přináší zajímavý ucelený přehled problematiky. Metodologii své práce také popisuje bez chybějících částí, snad jen popis zpracovávání teoretické části bych oddělila od vlastního výzkumu. Chybělo mi uvedení zkratk testů Bludič a Doznat také do nadpisu při jejich popisu, kdy při vracení se v textu si čtenář název nespojí s hledanou zkratkou. Tyto zmíněné nedostatky jsou však nepodstatné.

5. Metodologie práce

Studentka vhodně zvolila metody pro daný typ práce, svůj postup práce kriticky hodnotí v diskuzi. Metodologie má jisté nedostatky, které studentka také uvádí. Více by bylo možné diskutovat nechuť praktických lékařů zapojit se do spolupráce. Vzhledem k limitacím v získávání vhodných probandů, kdy se zcela určitě nejedná o reprezentativní vzorek seniorů, je nutné výsledky výzkumu více diskutovat a brát s výraznou rezervou. Nezáiskání reprezentativního vzorku však nebylo chybou studentky, ale právě neochotou lékařů a samotných seniorů se do průzkumu zařadit. Statistika dat je na velmi dobré úrovni.

6. Přínos pro praxi

Přínos pro praxi ergoterapeuta spatřuji ve zpracování teoretické části – shrnutí problematiky řízení seniorů a hodnocení především kognitivních funkcí. Dále také v představení zcela nových krátkých kognitivních testů a poukázání také na fakt, že ergoterapeuti podobné testy využívají ve své praxi a že v zahraničí jsou jejich kompetence rozvíjeny ještě hlouběji právě v oblasti hodnocení schopnost řídit motorové vozidlo. Některé výsledky kvantitativního výzkumu jsou sporné a přináší spíše inspiraci pro další práce na podobné téma, než nějaký jasný přínos pro praxi jako takovou. Přínos samotných výsledků pro praxi a odbornou veřejnost by bylo vhodné více konkretizovat např. vzhledem k použitým testům, nebo dotazníkům (zda je vhodné je používat nebo ne, zda využívat dotazníky, co n nich pozměnit apod.).

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Studentka se musela v dané problematice zorientovat v dostupných zdrojích a neváhala konzultovat také s odborníky. Podrobnější znalosti v této oblasti nejsou běžnou výbavou ergoterapeuta. Náročné bylo také naučit se pracovat s novými kognitivními testy pod vedením samotného autora. Studentka vyšetřila poměrně velké množství probandů v různých částech republiky, kontaktování a samotné testování bylo časově i prakticky velmi náročné, zvláště příprava na ně. Studentka prokázala dobrou schopnost učit se a samostatně pracovat.

8. Výsledky a jejich analýza

Studentka poskytuje podrobnou analýzu stanovených hypotéz a výsledky testování a dotazování probandů. Analýza je provedena dobře za dopomoci statistika a statistických programů. Interpretace výsledků je podrobná, avšak někdy trochu kostrbatá. Vzhledem k náročnosti hypotéz i zjištěných výsledků je interpretace i diskuze náročná bez týmu dalších spolupracovníků. Proto někdy uniká, co by mohla být příčina a co je naopak následkem a další zamyšlení nad jiným vzorem, který výsledky ovlivnil. Zde shledávám pohled studentky více jednostranný. Naopak oceňuji, že studentka byla schopna kritického hodnocení a konfrontace výsledků i metod s dalšími studiemi a autory.

9. Závěry a doporučení

Studentka shrnuje výsledky, vyvrací nebo potvrzuje stanovené hypotézy. Vše znovu uvádí v závěru práce a přináší i doporučení pro další práce a nezapomíná upozornit na zmiňované limity práce.

10. Přístup ke zpracovanému tématu – hodnotí pouze vedoucí práce

Studentka byla od začátku velmi aktivní, pravidelně konzultovala s vedoucím i konzultantem práce. Přes počáteční obtíže při nastavení tématu práce, cílů a metod, se studentka nenechala odradit a prokázala houževnatost a úsilí k dokončení práce. Získávání dat bylo náročné a studentka pracovala poctivě.

11. Závěry a doporučení vedoucího/oponenta

Diplomová práce má své silné stránky a limity. Silnou stránkou je přehledné a ucelené zpracování teoretické části, prezentace praktické části. Největší chybou autorky, jsou chyby v citování použitých zdrojů. Zde chybí v seznamu literatury poměrně velké množství odkazů, někdy i naopak odkazy ze seznamu nejsou přítomny v textu, jsou zde i četné formální chyby. Limitací výzkumné části je samotná metodologie ve smyslu získaných probandů a tedy i jejich dat, které jsou ovlivněny jejich výběrem postaveném na dobrovolnosti a ochotě spolupracovat. Jistě se oslovení senioři mohli cítit ohroženi ztrátou řidičského oprávnění, stejně jako praktičtí lékaři narušením jejich způsobu hodnocení. Jiný způsob získání dat však prakticky studentka neměla jelikož nebyla zaštitěna další organizací, v rámci které by mohla účastníky oslovit. Získaná data jsou dobře zpracována, interpretace výsledků je však velmi náročná a opět limitovaná výzkumným vzorkem. Přínos samotných výsledků pro praxi a odbornou veřejnost by bylo vhodné více konkretizovat např. vzhledem k použitým testům, nebo dotazníkům. Studentka Při práci vyvinula velké úsilí a samostatnost, práce nebyla jednoduchá a přes uvedené nedostatky ji považuji za povedenou.

Připomínky a otázky k obhajobě:

1. Navrhněte, jakým způsobem by mohl být pro tento výzkum získán reprezentativnější vzorek probandů.
2. Proč myslíte, že jste nezískala spolupráci více praktických lékařů, v jejichž kompetenci je seniory pravidelně hodnotit ve vztahu ke způsobilosti řízení motorového vozidla?
3. Zamyslete se nad interpretací výsledků vzhledem k frekvenci řízení seniorů a stavu kognitivních funkcí, kdyby byla příčinná souvislost opačně, než ji interpretujete vy (tedy že řidič s mírnou kognitivní poruchou sami omezují frekvenci řízení).

Návrh klasifikace práce: Dobře s přihlédnutím k vyjádření komise k formálním nedostatkům.

Datum: 16. 8. 2018

Podpis: